

7 Ιουλίου, 1995

[ARTEMΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΡΕΣΤΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΡΙΣΕΩΝ ΥΠΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ (ΑΡ. 1),

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 224/94)

Στρατός της Δημοκρατίας — Αξιωματικοί — Προαγωγές — Προαγωγή κατ' εκλογή ή κατ' αρχαιότητα ή παραμονή στον ίδιο βαθμό — Η σχετική κρίση ρυθμίζει τους πίνακες προακτέων οι οποίοι στη συνέχεια καθορίζουν την σειρά των αξιωματικών στην επετηρίδα.

5

Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Αντικείμενο — Εκτελεστές πράξεις — Στρατός της Δημοκρατίας — Προαγωγές — Οι αποφάσεις των Συμβουλίων Κρίσεων και Επανακρίσεων είναι εκτελεστές και προσβλητές με προσφυγή — Πλήττον ενεστώς έννομο συμφέρον του επηρεαζόμενου — Διάφορο το θέμα της δυνατότητας προσφυγής κατά της επετηρίδας.

10

Στρατός της Δημοκρατίας — Αξιωματικοί — Προαγωγές — Καν. 43 και 44(5) των περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφωπτηρητήσις) Κανονισμών του 1990 (Κ.Δ.Π. 90/90) — Οι αποφάσεις του Συμβουλίου Κρίσεων και Επανακρίσεων πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένες — Παράβαση της κανονιστικής διάταξης από το Συμβούλιο Επανακρίσεων στην κριθείσα περίπτωση — Περιστάσεις — Ακυρότητα της απόφασης.

15

20

Ο αιτητής προσέβαλε την κατ' αρχαιότητα, και όχι κατ' εκλογήν, προαγωγή του σε αντισυνταγματάρχη. Οι Καθ' ων η αίτηση ήγειραν προδικαστική ένσταση ως προς το έννομο συμφέρον του ακριβώς εν όψει της προαγωγής του, έστω κατ' αρχαιότητα.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

- 5 1. Η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου έχει αποφασίσει το ζήτημα στην *Αλέξανδρος Ζαβρός κ.ά. ν. Κυπριακής Δημοκρατίας*, όπου ελέχθη πως οι αποφάσεις των Συμβουλίων Κρίσεως και Επανακρίσεως είναι εκτελεστές διοικητικές πράξεις και προσβάλλονται από επηρεαζόμενο. Γίνεται παραπομπή στην πιο πάνω απόφαση. Η κρίση αξιωματικού ως προακτέου κατ' εκλογή, κατ' αρχαιότητα ή παραμέ-
- 10 νοντος στον ίδιος βαθμό ρυθμίζει τους πόντους προακτέων, που καθορίζουν στη συνέχεια και τη σειρά τους στην επιτηρίδα.

15 Η απόφαση των Συμβουλίων Κρίσεων και Επανακρίσεων, να θεωρήσουν τον αιτητή ως προακτέο κατ' αρχαιότητα και όχι κατ' εκλογή πλήττει ενεστώως έννομο συμφέρον του, έστω και αν οι επιπτώσεις της απόφασης δυνατό να φανούν μελλοντικά. Στην υπόθεση *Ζαβρός* αποφασίστηκε πως και ο καταρτισμός της επιτηρίδας είναι εκτελεστή διοικητική πράξη γιατί μπορεί η σειρά στην οποία κατατάσσεται ένας αξιωματικός να παραβιάζει τους Κανονισμούς, π.χ. ενώ έχει κριθεί ως προακτέος κατ' εκλογή να έπεται στη

20 σειρά αξιωματικού που προήχθη κατ' αρχαιότητα.

- 25 2. Οι Κανονισμοί 40(3) και 44(5) των περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 90/90) προβλέπουν πως οι αποφάσεις του Συμβουλίου Κρίσεων και Επανακρίσεων αντίστοιχα πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένες. Με τη διάταξη συμμορφώθηκε το Συμβούλιο Κρίσεων, όχι όμως το Συμβούλιο Επανακρίσεων.

30 Οι Κανονισμοί δημιουργούν μια πολύπλοκη διαδικασία προαγωγών. Πρέπει όμως από νομική υποχρέωση να τηρούνται. Προδήλως η πρόθεση του νομοθέτη είναι η διασφάλιση μιας ορθής και δίκαιης ανέλιξης των αξιωματικών του Στρατού. Η τήρηση των Κανονισμών εμπεδώνει ταυτόχρονα και το αίσθημα αξιοκρατίας, αλληλοεμπιστοσύνης και αλληλοεκτίμησης μεταξύ των αξιωματικών, αισθήματα απαραίτητα στο νευραλγικό χώρο του Στρατεύματος.

35

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.

40 *Αναφερόμενες υποθέσεις:*

Κλεάνθους ν. Δημοκρατίας (1992) 4 Α.Α.Δ. 3077,

Ζαβρός κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1994) 3 Α.Α.Δ. 349.

Προσφυγή.

Προσφυγή με τις οποίες ο αιτητής προσβάλλει τις αποφάσεις των καθ' ων η αίτηση Συμβουλίων σύμφωνα με τις οποίες κρίθηκε ως προακτέος κατ' αρχαιότητα και όχι κατ' εκλογή. 5

A. Σ. Αγγελίδης, για τον Αιτητή.

A. Χριστοφόρου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση. 10

Cur. adv. vult.

ARTEMIDΗΣ, Δ.: Ο αιτητής προάχθηκε από το βαθμό του Ταγματάρχη σε αυτό του αντισυνταγματάρχη με απόφαση του Υπουργού που του γνωστοποιήθηκε εγγράφως στις 22.12.93. Σύμφωνα με το άρθρο 11 του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου 1990, (Ν.33/90), ο Υπουργός Άμυνας είναι η αρμόδια αρχή που προβαίνει στις προαγωγές των αξιωματικών και υπαξιωματικών στην Εθνική Φρουρά. Οι κανονισμοί που ρυθμίζουν, μεταξύ άλλων, την ιεραρχία και τις προαγωγές των αξιωματικών στο στρατό της Δημοκρατίας είναι οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφπτηρητήσεις) Κανονισμοί του 1990 (Κ.Δ.Π. 90/90). Δεν παρέχεται διακριτική ευχέρεια στον Υπουργό όταν, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Νόμου προβαίνει στις προαγωγές. Εφαρμόζεται απλώς ο Κανονισμός 45(1) που προβλέπει: 20

"Αξιωματικός που κρίθηκε προακτέος προάγεται εφόσον υπάρχει κενή θέση στο βαθμό για τον οποίο προορίζεται". 30

Ο αιτητής κρίθηκε από το Συμβούλιο Κρίσεων και Συμβούλιο Επανακρίσεων ως προακτέος κατ' αρχαιότητα και στη συνέχεια προάχθηκε από τον Υπουργό. Προσβάλλει όμως τις αποφάσεις των Συμβουλίων γιατί σύμφωνα με αυτές κρίθηκε ως προακτέος κατ' αρχαιότητα και όχι κατ' εκλογή. 35

Το σημείο είναι κατάλληλο για να επιληφθώ της προκαταρκτικής ένστασης του δικηγόρου της Δημοκρατίας, που εισηγείται πως, εφόσον ο αιτητής έχει προαχθεί, δεν έχει έννομο συμφέρον να προσβάλλει τις επίδικες αποφάσεις. Παραπέμπει δε, για να υποστηρίξει τη θέση του, στην απόφαση στην **Ανδρέας Κλεάνθους ν. Κυπριακής Δημοκρατίας** (1992) 4 Α.Α.Δ. 3077. Η υπόθεση εκείνη αφορά στην εφαρμογή άλλης νομοθεσίας, του Νόμου και των Κανονισμών περί Αστυνομίας, των οποίων οι 40

διατάξεις είναι διαφορετικές από το Νόμο και τους Κανονισμούς που μας αφορούν εδώ.

5 Η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου έχει αποφασίσει το ζήτημα που μας απασχολεί στην υπόθεση *Αλέξανδρος Ζαβρός κ.ά. ν. Κυπριακής Δημοκρατίας* (1994) 3 Α.Α.Δ. 349, όπου ελέχθη πως οι αποφάσεις των Συμβουλίων Κρίσεως και Επανακρίσεως είναι εκτελεστές διοικητικές πράξεις και προσβάλλονται από επηρεαζόμενο. Παραπέμπω στην πιο πάνω απόφαση, το περιεχόμενο της οποίας δεν θα επαναλάβω. Αναφέρω μόνο πως η κρίση αξιωματικού ως προακτέου κατ' εκλογή, κατ' αρχαιότητα ή παραμένοντος στον ίδιο βαθμό ρυθμίζει τους πίνακες προακτέων, που καθορίζουν στη συνέχεια και τη σειρά τους στην επετηρίδα. Ο Καν.46(1) προβλέπει τα εξής:

15 46.-(1) Οι προαγωγές για πλήρωση αντίστοιχων κενών θέσεων Αξιωματικών γίνονται από τους οριστικοποιημένους πίνακες των προακτέων με βάση την αρχή ότι εκείνοι που κρίθηκαν προακτέοι κατ' εκλογή προηγούνται εκείνων που κρίθηκαν προακτέοι κατ' αρχαιότητα. Οι προαγόμενοι κατ' εκλογή αποκτούν νέα σειρά στην Επετηρίδα, προηγούμενοι των προαχθέντων κατ' αρχαιότητα Αξιωματικών με την ίδια εγκύκλιο προαγωγής".

25 Ο δικηγόρος της Δημοκρατίας δέχεται πως το συμφέρον του αιτητή σε ανέλιξη δυνατό να επηρεαστεί μελλοντικά, και από εδώ οδηγείται για να εισηγηθεί πως δεν έχει ενεστώς έννομο συμφέρον. Προτείνει δε πως ο αιτητής μπορεί να αναμένει την ετοιμασία της επετηρίδας, ώστε να προσβάλει τη σειρά του σε αυτή, δοθέντος πως έχει αποφασιστεί στην υπόθεση *Ζαβρός* ότι ο καταρτισμός της επετηρίδας αποτελεί διοικητική πράξη που ελέγχεται με προσφυγή.

35 Δεν συμφωνώ με τη θέση αυτή. Η απόφαση των Συμβουλίων Κρίσεων και Επανακρίσεων, να θεωρήσουν τον αιτητή ως προακτέο κατ' αρχαιότητα και όχι κατ' εκλογή πλήττει ενεστώς έννομο συμφέρον του, έστω και αν οι επιπτώσεις της απόφασης δυνατό να φανούν μελλοντικά. Στην υπόθεση *Ζαβρός* αποφασίστηκε πως και ο καταρτισμός της επετηρίδας είναι εκτελεστική διοικητική πράξη γιατί μπορεί η σειρά στην οποία κατατάσσεται ένας αξιωματικός να παραβιάζει τους Κανονισμούς, π.χ. ενώ έχει κριθεί ως προακτέος κατ' εκλογή να έπεται στη σειρά αξιωματικού που προήχθη κατ' αρχαιότητα.

Προχωρώ στην ουσία της υπόθεσης. Η κρίση του αιτητή από

το Συμβούλιο Κρίσεως ως προακτέου κατ' αρχαιότητα ελήφθη με 3 ψήφους, έναντι 2, που εξέφρασαν την άποψη πως θα 'πρεπε να κριθεί ως προακτέος κατ' εκλογή. Οι λόγοι για τους οποίους το Συμβούλιο Κρίσεως έκρινε τον αιτητή ως προακτέο κατ' αρχαιότητα, είναι γιατί είχε βαθμολογηθεί "καλός" σε ουσιαστικό προσόν στην έκθεση ικανότητας του 1991, και επίσης βαθμολογήθηκε κάτω από το "πολύ καλός" σε ουσιαστικά προσόντα της έκθεσης ικανότητας του 1990 και 1992. 5

Οι εκθέσεις ικανότητας προβλέπονται και συντάσσονται σύμφωνα με τον Κανονισμό 30. Ο Κανονισμός 41(2) προβλέπει: "για να κριθεί αξιωματικός προακτέος κατ' εκλογήν πρέπει στις εκθέσεις ικανότητας που έχει στον κατεχόμενο βαθμό η βαθμολογία του στα ουσιαστικά προσόντα που αναφέρονται στον Κανονισμό 33 να είναι τουλάχιστο πολύ καλός". Όταν γνωστοποιήθηκε στον αιτητή, βάσει του Κανονισμού 43(2), η κρίση που τον αφορούσε, υπέβαλε ιεραρχική προσφυγή στο Συμβούλιο Επανακρίσεων το οποίο όμως απέρριψε την προσφυγή του. Για την υποστήριξη της προσφυγής του, στο Συμβούλιο Επανακρίσεων, ο αιτητής απηύθυνε μακροσκελή επιστολή στην οποία αναφέρει τους λόγους για τους οποίους ζητούσε να κριθεί ως προακτέος κατ' εκλογή. 10 15 20

Οι Κανονισμοί 43 και 44(5) προβλέπουν πως οι αποφάσεις του Συμβουλίου Κρίσεων και Επανακρίσεων αντίστοιχα πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένες (Υπογραμμίζω τη φράση πλήρως αιτιολογημένες). Με τη διάταξη αυτή έχω τη γνώμη πως συμμορφώθηκε το Συμβούλιο Κρίσεων, όχι όμως το Συμβούλιο Επανακρίσεων. Η αιτιολογία του Συμβουλίου Επανακρίσεων, όπως εμφανίζεται στην απόφασή του, της 24.11.94, για την απόρριψη της προσφυγής, είναι πως: "βρήκε ορθή και αιτιολογημένη την απόφαση του Συμβουλίου Κρίσεων Αξιωματικών για τον καθένα απ' αυτούς, την οποίαν υιοθετεί και επαναλαμβάνει για σκοπούς της παρούσας απόφασής του". Στη λήψη της απόφασης το Συμβούλιο Επανακρίσεων αναφέρει επίσης πως έλαβε υπόψη τα στοιχεία "που έθεσε ενώπιόν του ο εισηγητής για τον καθένα επανακρινόμενο αξιωματικό". Ποία όμως είναι αυτά τα στοιχεία που έθεσε ο εισηγητής ενώπιον του Συμβουλίου Επανακρίσεων; Τίποτε από αυτά δεν καταγράφεται στη σχετική απόφαση. Αναφέρεται επίσης πως ελήφθησαν υπόψη οι ισχυρισμοί και οι παραστάσεις που υπέβαλε ο αιτητής. Ο αιτητής όμως αναφέρεται σε συγκεκριμένα γεγονότα και στοιχεία για να εκφράσει το παράπονό του. Καμιά μνεία δεν γίνεται σ' αυτά στην απόφαση του Συμβουλίου Επανακρίσεων μήτε και πώς σχολιάζονται. Επιπλέον, η απόφαση του Συμβουλίου Επανακρίσεων αφορά ομαδικά τους αξιωματικούς 25 30 35 40

που προσέφυγαν σ' αυτό. Δεν γίνεται ξεχωριστή μεταχείριση της προσφυγής ενός εκάστου από αυτούς με πλήρη αιτιολογία της απόφασης, όπως προβλέπει ο Κανονισμός.

- 5   Οι Κανονισμοί δημιουργούν ομολογουμένως μια πολύπλοκη διαδικασία προαγωγών. Πρέπει όμως από νομική υποχρέωση να τηρούνται. Προδήλως η πρόθεση του νομοθέτη είναι η δια-
10   σφάλιση μιας ορθής και δίκαιης ανέλιξης των αξιωματικών του Στρατού. Η τήρηση των κανονισμών εμποδώνει ταυτόχρονα και το αίσθημα αξιοκρατίας, αλληλοεμπιστοσύνης και αλληλοεκτί-
15   μησης μεταξύ των αξιωματικών, αισθήματα απαραίτητα στο νευραλγικό χώρο του Στρατεύματος.

- 15   Για τους πιο πάνω λόγους η προσφυγή γίνεται αποδεκτή. Η απόφαση του Συμβουλίου Επανακρίσεων ακυρώνεται. Δεν γίνεται οποιαδήποτε διαταγή για τα έξοδα.

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.